

Univerzitet Crne Gore

Filozofski fakultet Nikšić

Vijeću Filozofskog fakulteta

Izvještaj komisije o ocjeni urađenog magistarskog rada Dijane Babić diplomiranog profesora istorije i geografije.

Odlukom Vijeća Filozofskog fakulteta na sjednici održanoj dana 24.10. 2018. godine imenovana je komisija za ocjenu i odbranu urađenog magistarskog rada pod nazivom, „Analiza infrastrukture i održivi razvoj ruralnog prostora opštine Pljevlja“, kandidata Dijane Babić, diplomiranog profesora istorije i geografije.

Komisija u sastavu prof. dr. Miroslav Doderović – mentor, Prof. dr Mihailo Burić i Doc. dr Dragan Burić, nakon detaljno sagledane teze i usaglašavanja svih mišljenja i stavova u pogledu njenog sadržaja i vrijednosti podnosi sljedeći:

Izvještaj

1. Osnovni podaci o kandidatu:

Dijana Babić, rođena je 25.02.1979. u Beranama, gdje je završila osnovnu i srednju školu. Filozofski fakultet u Nikšiću, smjer istorija i geografija, upisala školske 1998/99 godine, a završila 2004. Postdiplomske magistarske studije u Nikšiću na odsjeku geografija, smjer geo – osnove prostornog planiranja upisala je 2011 godine. Nakon položenih ispita prijavila je magistarsku tezu *Analiza infrastrukture i održivi razvoj ruralnog prostora opštine Pljevlja*. Radi u O.Š. „Braća Labudović” - Nikšić od 2008. godine.

2. Opšti podaci magistarskog rada:

Nakon prijave magistarske teze *Analiza infrastrukture i održivi razvoj ruralnog prostora opštine Pljevlja*, Vijeću Filozofskog fakulteta, aprila 2017 godine i prihvatanja iste od strane Vijeća Filozofskog fakulteta u Nikšiću, imenovana je komisija za ocjenu podobnosti teme i kandidata za izradu magistarskog rada. Vijeće Filozofskog fakulteta je na sjednici održanoj dana 24.10.2018. godine prihvatilo Izvještaj komisije o ocjeni podobnosti teme i kandidata i odobrilo izradu magistarskog rada pod istim nazivom i za mentora imenovalo prof.dr. Miroslava Doderovića. Kandidat Dijana Babić predala je urađeni magistarski rad na temu „Analiza infrastrukture i održivi razvoj ruralnog prostora opštine Pljevlja“ i podnijela molbu za ocjenu magistarskog rada.

3. Struktura teze po poglavljima i opis sadržaja magistarskog rada:

Tema magistarskog rada je prezentovana na 126 strana kucanog teksta (font 12), na formatu A4 ilustriranog sa 14 slika, 36 tabela i 19 karti.

Rad je napisan jasno, koncizno, objektivno i sistematično sa svim činjenicama koje su ukomponovane u sva poglavlja rada. U radu su korištena 43 literaturna navoda, 17 izvora u tekstualnom i grafičkom prilogu kao i prostorno planski dokumenti iz ove oblasti. U radu su razmatrani prirodni faktori i njihov uticaj na infrastrukturnu opremljenost ruralnog prostora. Sastoji se iz IX poglavlja. To su: Uvod, Geografski položaj ruralnog prostora opštine Pljevlja, Prirodno – geografska svojstva ruralnog prostora opštine Pljevlja, Ruralni prostor Pljevalja kroz istoriju, Stanovništvo ruralnog područja opštine Pljevlja, Ekonomsko – geografske karakteristike ruralnog prostora opštine Pljevlja, Mjere i aktivnosti za prevazilaženje nerazvijenosti infrastrukturne opremljenosti, Održivi razvoj ruralnog prostora opštine Pljevlja i Zaključak.

U prvom poglavlju formulisan je motiv i predmet istraživanja, naveden cilj i svrha istraživanja, metode istraživanja i obrazložena struktura magistarskog rada.

U drugom poglavlju pod nazivom **Geografski položaj ruralnog prostora opštine Pljevlja** analiziran je položaj u prostoru Crne Gore, geografsko-saobraćajni položaj i povezanost sa susjednim državama, ukazano je na potrebu za poboljšanjem saobraćajne infrastrukture koja predstavlja podsticaj i za bolju povezanost sa susjedima u vidu prekogranične saradnje i razvoja.

U trećem poglavlju koje nosi naziv **Prirodno-geografska svojstva ruralnog prostora opštine Pljevlja** analizirani su prirodno-geografski faktori: geološka građa, reljefne karakteristike, klimatske karakteristike, hidrološki uslovi, pedološke i geokološke karakteristike. Analizirano je kako pomenuti faktori utiču na infrastrukturnu opremljenost, prostorni raspored stanovništva i životnu sredinu ruralnog prostora opštine Pljevlja.

U četvrtom poglavlju **Ruralni prostor Pljevalja kroz istoriju** analiziran je sadržaj prostora od najstarih vremena - praistorijsko doba preko svih istorijskih perioda koji su u velikoj mjeri uticali na razvoj infrastrukturne opremljenosti i formiranje mreže današnjih naselja pomenutog prostora.

U petom poglavlju **Stanovništvo ruralnog područja opštine Pljevlja** analizirano je stanje i prostorni raspored stanovništva. Iako je demografski razvoj u pojedinim segmentima bio specifičan potrebno ga je razmatrati u širem kontekstu, u sklopu sveukupnog populacionog razvoja Crne Gore koji je tokom istorije bio obilježen različitim ekonomskim, političkim, društvenim i drugim faktorima. Statistički je analizirano stanovništvo u svim mjesnim

U završnom dijelu, **Zaključku**, prikazan je pregled rezultata istraživanja i data je konačna sinteza svih gore navedenih poglavlja.

4. Predmet i cilj istraživanja.

Predmet istraživanja rada razmatran je kroz ispitivanje uzajamnih odnosa prirodnih i društvenih faktora i njihovog uticaja na infrastrukturnu opremljenost, kroz različite mehanizme strateškog i regionalnog planiranja, sa posebnim osvrtom na mogućnost unapređenja infrastrukture u funkciji razvoja poljoprivrede, turizma i održivog razvoja. Cilj istraživanja rada bio je da se rezultati istraživanja mogu koristiti u prostornom planiranju, zaštititi životne sredine, uspostavi održivi razvoj kroz socijalnu politiku i da se planina Ljubišnja približi drugim značajnim turističkim potencijalima.

5. Ostvareni rezultati:

U dosadašnjem istraživanju ovaj prostor nije zasebno izučavan, a pogotovo sa aspekta prostornog planiranja. S tog pogleda ostvareni su pozitivni rezultati iz ove oblasti. Dobijeni rezultati mogu se koristiti u edukativne svrhe, za potrebe prostornog planiranja, date smjernice mogu biti putokaz ka budućem razvoju ovog kraja.

6. Doprinos magistarskog rada:

Magistarska teza *Analiza infrastrukture i održivi razvoj ruralnog prostora opštine Pljevlja* sa naučnog aspekta je savremena, tako da su predočena istraživanja obrađivala jednu aktuelnu temu današnjice. Rad je obuhvatio hronološku analizu prirodnih i društvenih faktora i njihov uticaj na buduću infrastrukturnu opremljenost i održivi razvoj datog prostora u prostornom planiranju i zaštiti životne sredine. Kandidat je prilikom izrade teze koristio literarnu građu, izvore i planske dokumente iz ove oblasti.

Uvidom u magistarski rad i strukturu rada, zaključuje se da je tema dosta značajna, jer se o istoj nije pisalo, kao zasebnoj cjelini, a naročito u domenu prostornog planiranja i uređenja. Sa tog stanovišta daje veliki doprinos u daljem razvoju ovog kraja i sagledavanja problematike njegove zaostalosti u odnosu na druga područja.

zajednicama ponaosob, objašnjeni problemi opadanja stanovništva i date preporuke za zadržavanje stanovništva na ovom prostoru u interesu ravnomjernog razvoja. Osnova društvenog i privrednog razvitka neke zajednice je njeno stanovništvo. Između stanovništva i održivog razvoja postoji snažna uzročno-posljedična veza. Stoga je pri proučavanju i analizi dosadašnjeg razvoja i razmatranju njegovih budućih razvojnih perspektiva neophodno istražiti i demografske resurse područja. Promjene u kretanju broja stanovnika i njegovom sastavu mogu dvojako uticati na razvoj - pozitivno (stimulativno) ili negativno (destimulativno).

U šestom poglavlju **Ekonomsko-geografske karakteristike ruralnog prostora opštine Pljevlja** izvršena je analiza društveno-ekonomskog razvoja, jer on ima snažan uticaj na demografski razvoj, a isto tako populacijske odlike i demografski resursi prostora ključni su za opšti razvoj. Da bi se što realnije sagledao demografski problem neophodno je analizirati cjelokupnu geografsku situaciju ovog prostora, od prirodnih do ekonomskih promjena, što će biti učinjeno u tezi. Depopulacija ima negativne posljedice na funkcije naselja te dolazi do zamiranja pojedinih privrednih djelatnosti (ratarstva i stočarstva), a u radu će se sagledati i posljedice na infrastrukturnu opremljenost.

U sedmom poglavlju **Infrastrukturna opremljenost naselja ruralnog prostora opštine Pljevlja** analiziran je uticaj prirodnih i društvenih faktora na infrastrukturnu opremljenost naselja. Na osnovu indikatora precizno smo sagledali stanje infrastrukturne opremljenosti i činioce koji su uticali na nerazvijenost pomenutog prostora.

U osmom poglavlju analizirane su **Mjere i aktivnosti za prevazilaženje nerazvijenosti infrastrukturne opremljenosti**. Predložen je model s preporukama, ograničenjima i potencijalima za svaku mjesnu zajednicu, kako bi se ovo područje afirmisalo u veoma prepoznatljivo: ruralno-turističko Kosanica, ruralno-zdrastveno područje Metaljke, turističko-kulturni srednjovjekovni grad Koznik. Cjelokupni ruralni prostor opštine Pljevlja bio bi veoma prepoznatljiv kako na nivou naše države tako i u regionalnim okvirima.

U devetom poglavlju **Održivi razvoj ruralnog prostora opštine Pljevlja** kao jedno od centralnih pitanja današnjice nameće se usklađivanje elemenata sistema ruralnog sa održivim razvojem. Pojedini dijelovi navedenog geoprostora posjeduju očuvanu strukturu geopotencijala koju je potrebno razvijati, a zatim postupati u skladu sa smjernicama održivog razvoja. Sa geografsko-ekološkog aspekta izdvaja se prostor Bobovo i planina Ljubišnja, kao budući regionalni park prirode.

Zaključak

Na osnovu pregleda magistarskog rada komisija konstatuje da je kandidat Dijana Babić, uspješno obavila sva istraživanja koja su bila predviđena planom datim u prijavi ovog magistarskog rada. Globalna struktura rada je logično postavljena sa jasno definisanim predmetom i ciljevima istraživanja.

Ovaj magistarski rad predstavlja vrijedan doprinos naučnom radu iz oblasti prostorno ruralne problematike. Kandidat je iskazao potreban nivo samostalnosti u istraživanjima i ispoljio sposobnost analize naučnih znanja iz zadate oblasti. Na osnovu izloženog ocjenjujemo da je magistarski rad dobio pozitivno mišljenje, čime se Vijeću Filozofskog fakulteta predlaže da se kandidatu Dijani Babić može odobriti javna odbrana magistarskog rada na temu Analiza infrastrukture i održivi razvoj ruralnog prostora opštine Pljevlja.

Komisija

Prof. dr Mioslav Doderović, Filozofski fakultet Nikšić

Mioslav Doderović

Prof. dr Mihailo Burić, Filozofski fakultet Nikšić

Mihailo Burić

Doc. dr Dragan Burić, Filozofski fakultet Nikšić

Dragan Burić

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOZOFSKI FAKULTET
NIKŠIĆ

PRIMLJENO: 12.12.2018.	
ORG. JED.	BROJ
01	1863